

Levende bygdesamfunn skapes ikke av skolen!

Tanker om skolestrukturen fra narjordinger!

Den pågående debatten om hvordan skolestrukturen i Os kommune skal bli er interessant å følge, og den engasjerer. Det har vært mange innlegg angående denne debatten, men vi føler det mangler en stemme fra Narjordet – ei av de mest levende bygdene i kommunen, uten skole. Narjordet er i aller høyeste grad en del av kommunen, men blir ofte glemt/ikke nevnt. Som en tilbakeflyttende narjording og en utabygds tilflytter, har vi lyst til å skrive noen av våre tanker i denne debatten. Vi flytter tilbake til Narjordet nå i sommer, og framtidens skolestruktur i Os kommune er derfor høyst aktuell, både fordi vi begge er utdannede lærere, men også fordi vi har en liten på 2,5 år og lillesøster på veg, som påvirkes av dette.

Ei bygd uten skole

Når vi nå flytter tilbake, er det uavhengig om det er en skole i umiddelbar nærhet eller ikke. Vi flytter tilbake fordi vi vil være en del av det samholdet som finnes i bygda, og på grunn av den tilhørigheten vi har til Narjordet. Samholdet er det fullt mulig å skape, til tross for at Narjordet ikke har hatt skole siden 60-tallet. Det er ikke på skolen alle i bygda møtes for slå av en prat, ta en kaffe eller ha påskekafè. Samholdet skapes gjennom den aktiviteten som er i bygda, både gjennom Fram 4H, barneforeninga Vårsol, gjennom alle arrangement i løpet av året i Solvang, på Oddentunet og badeplassen, som juletreffest, påskekafè, 17. mai-feiring osv., gjennom en stor dugnadsvilje og på grunn av stor aktivitet på tvers av generasjoner. Alt dette finnes ikke bare i Narjordet, men også i alle andre bygder i Os kommune, i større eller mindre grad. Samholdet skapes som sagt på tross av at det ikke er skole i Narjordet. En skole, eller butikk eller kafé for den saks skyld, er derfor ikke nødvendig for å skape samhold – men det krever innbyggere som engasjerer seg for å skape disse samlingspunktene som gjør at det skapes. Hvis det er mulig i Narjordet, og også på Narbuvoll og i Tufsingdalen, vil det være mulig for flere. Jeg tror vi snakker på vegne av alle narjordinger når vi sier at lysten og grunnen til å flytte tilbake og å bo i Narjordet, er mye fordi Narjordet er ei levende bygd. Det er også grunnen til at de fleste i vår generasjon enten har bosatt seg, eller har et ønske om å bosette seg i Narjordet igjen.

Tilflytting

Når man velger å flytte til, eller tilbake til fjellregionen, tar man ofte et aktivt valg om det. Det kan det være flere grunner til – naturen, samholdet, bygdelivet og tilhørigheten. Flytter man hit

utelukkende på grunn av skole – vil man kanskje kunne bosette seg hvor som helst i kommunen uansett. Da er det kanskje ikke et avgjørende punkt om det er skole i umiddelbar nærhet eller ikke. Mange (ikke alle – viktig!) må kjøre for å komme på skole/jobb/barnehage/fritidsaktiviteter, og avstander trosser man hvis ønsket om å bo her er stort nok. Hvis man skal argumentere for at en eventuell nedleggelse av skolen i Dalsbygda gjør at det er færre som bosetter seg der – hvordan kan det forklares at tilflyttingen tilsynelatende øker både i Tufsingdalen, på Narbuvoll og i Narjordet da? Og da kan vel også et argument være at det vil bli færre tilflyttere østover i kommunen hvis 1.-4. eller 5.-7. samlokaliseres i Dalsbygda, siden reiseveien for de minste vil bli i det aller lengste laget? Det å ha 1.-7. samlet på Os kan gjøre at det er en større mulighet for tilflytting i hele kommunen, og er slik vi ser det det beste alternativet. Poenget er også, som nevnt av flere tidligere, at man ikke må sette bygdene opp mot hverandre, men at man heller ser på kommunen i sin helhet. Vi må juble for alle tilflyttere som kommer – uansett om det er østover, i sentrum eller nordover i kommunen. Vår erfaring, og grunnen til at vi selv og flere flytter tilbake til Narjordet, er fordi man vil leve i ei bygd der samholdet er godt og fordi man vil trives. Det vil vi tro er en av grunnene til at andre velger å bosette seg i kommunen også, uansett hvilken del av kommunen man velger. Vi vil også berømme Vekst i Os for det arbeidet som gjøres for å få folk til å flytte til kommunen – både den jobben de gjør, og det hver enkelt av oss gjør, kan være med på å få flere til å flytte til kommunen.

Lærerperspektiv

Vi er som sagt begge utdannede lærere, noe som også er med på å prege vårt syn på hva som burde gjøres i kommunen. Det er fordeler og ulemper ved både små og store skoler, og et godt læringsmiljø er ikke gitt på hverken store eller små skoler – det kreves blant annet trivsel blant både lærere og elever for å oppnå best mulig læringsmiljø. Det å ha en liten skole kan kanskje gjøre det vanskeligere for både elever og lærere, eller motsatt. Det kan være en større sjanse for å finne en bestevenn, eller flere venner, ved skoler som har et større elevmangfold, kontra små skoler. Det kan også hende at det er et godt miljø på små skoler – men hvis det ikke er det, er det lettere å gjøre noe med det på litt større skoler. Det gjelder også som ansatt – flere å samarbeide med kan gjøre at man har flere å spille ball med i utfordrende situasjoner, samt gjøre at det blir en bredere faglig kompetanse på skolen. Selv om det er fordeler ved å ha en liten skole, er det kanskje flere ved å ha en litt større skole. Hvis det blir en samlokalisering ved Os skole, vil det uansett ikke bli en kjempestor skole, og det vil fortsatt være mulig å skape

både et godt læringsmiljø og et godt sosialt miljø, der unger og ungdom i hele kommunen går sammen.

Faktum er at utgiftene i kommunen uansett må kuttes på en eller annen måte, og da er det viktig å ha et helhetlig bilde med perspektiver fra hele kommunen, Narjordet inkludert. Målet må være å skape en best mulig skolestruktur for hele kommunen, for alle bygdene. Så må hver enkelt jobbe for å skape liv i bygdene, så flere ser hvor godt det kan være å leve i kommunen vår.

Hilsen Sigrud Nygård og Petter Marken, som endelig blir narjordinger på heltid snart!

Dette innlegget støttes også av andre narjordinger som ønsker å stille seg bak ytringene. Mange har flyttet tilbake, eller ønsker å flytte tilbake til bygda!

Line Ytterhaug Ryen

John Randolph Ryen

Vilde Narjord

Steffen Solhaug Sæter

Sondre Narjord

Britt Mary Odden

Daniel Ryen

Bjørn Marius Narjord

Laileen Nanggan

Tuva Narjord

Kristina Ryen

Emilie Narjord

Erlend Ytterhaug Ryen

Benedicte Moen

Rolf Inge Odden

Kirsti Sæter